

טמונה בפרשה

ואתחט

פנינים

לסדר את הפרשה

לפניכם רשימה (שאי הפרשה 2277),
 לזיכרון וזכרון אלפי סדר ההגה
 הפרשה. כחציו, גלגל האותיות אל
 הפסוק הפרשה.

- א. כח התשובה ובחירת בני לעם
- א. שאלת הבן החכם והתשובה
- א. פרשה ראשונה של שמע
- א. סיפור מעמד הר סיני
- ב. הבדלת ג' ערי מקלט ע"י משה
- ב. מעלת חוקי ומשפטי התורה
- ד. מעלת וחכמת בני
- ו. קבלת עול מלכות שמים
- י. סיפור מתן תורה ועשרת הדברות
- כ. בקשת משה להכנס לא"י
- כ. נתינת התורה לישראל ע"י משה לפי בקשתם
- כ. ציווי ידיעת ד'
- מ. כיצד להתנהג לאחר הכניסה לארץ ישראל
- ת. איסור עבודת ע"ז ועונשה
- ת. ציווי שלא לשכוח את ד' מרב טוב

"אתה החילות להראות את עבדך וכו' אעברה נא ואראה את הארץ הטובה" מובא במדרש: 'אמר משה להקב"ה: "כבר התרת לי שבועה במדין, על כן אעברה נא ואראה את הארץ". (שנשבע ליתרו שלא יזוז ממדין אלא ברשותו, ולאחר מכן משה התיר את שבועתו). ויש לבאר מה הקשר בין שבועת משה ליתרו לבין כניסתו לארץ ישראל? עוד הקשו המפרשים, מדוע משה אמר "ואראה את הארץ", וכי רצונו רק לראות? ותימצו, שמשה ידע שיש שבועה של הקב"ה שהוא ימות וייקבר במדבר, לכן ביקש רק להיכנס לארץ לזמן מה, לקיים את המצוות התלויות בה, ולאחר מכן יצא משה לחו"ל כדי להיקבר שם, וכך לא תבטל השבועה. ומסופר בגמרא (כתובות עז:) שכאשר הגיע זמנו של ר' יהושע בן לוי להסתלק מן העולם, מלאך המוות הצטווה מן השמים לעשות את רצונו האחרון של ריב"ל בטרם יטול את נשמתו. ביקש ממנו ריב"ל לראות את מקומו בגן עדן, אך התנה עימו שיביא לו את סכיניו, כדי שלא יפחידו בדרך, והסכים. כשהגיעו, קפץ ריב"ל מיד לתוך מקומו בגן עדן! כשניסה מלאך המוות להוציא, מיד עמד ריב"ל ונשבע שלא ייצא. אמר הקב"ה: אם קרה בעבר שהתיר ריב"ל שבועתו, אז גם כעת נתיר שבועתו וייצא. אבל אם מעולם לא הזדקק רבי יהושע בן לוי להתיר את שבועתו - לא נתיר לו כעת ויכול הוא להישאר בגן עדן, ואכן נשאר. כעת מובן מה התכוון משה לומר בכך שהזכיר את התרת שבועתו ליתרו, שיותר אין לחשוש פן אשבע להישאר בארץ ישראל, שאם כן תוכל לגזור עלי להתיר את שבועתי כמו שכבר קרה בעבר! (שכל טוב)

"אנכי ד' אלוקיך אשר הוצאתיך מארץ מצרים"

נחלקו במדרש רבי ישמעאל ורבי עקיבא. לדעת רבי עקיבא, ענו בני ישראל על כל דיבור ודיבור במעמד הר סיני 'הן', אך לשיטת רבי ישמעאל ענו על הן הן ועל לאו לאו. והקשה על כך האדמו"ר מבעלזא לפי מה שמבואר ששני הדברות הראשונות נאמרו בדיבור אחד, מה שאין יכול הפה לומר ואין האוזן יכולה לשמוע, אם כן איך ענו בני ישראל אחד דיבור זה לשיטת רבי ישמעאל? אלא ענו ואמרו: "שמע ישראל ד' אלקינו ד' אחד" - שכלולים בו שני העניינים, כמו שכתוב במדרש (רבה בפרשתנו) 'לא פתח הקב"ה בסיני תחילה אלא בדבר זה, אמר להם: שמע ישראל: אנכי ד' אלוקיך, נענו כולם ואמרו: 'ד' אלקינו ד' אחד'. ועל זה ביסס הפייטן את מה שאומרים בזמירות שבת 'ובאו כולם בברית יחד נעשה ונשמע אמרו כאחד ופתחו כולם ואמרו ד' אחד' - מיד כששמעו 'נעשה ונשמע' דיינו עשה ולא תעשה של 'אנכי ולא יהיה לך' בדיבור אחד - פתחו וענו ד' אחד. ויש להוסיף לפי זה, שבמעמד קבלת התורה היו בו הנשמות של כל הדורות כמובא בחז"ל. לאחר שני דיבורות הראשונות ענו כולם שמע ישראל וכו' והייתה התעוררות עצומה מאמירת שמע ישראל על ידי נשמות ישראל שבכל הדורות. אך לשיטת רבי עקיבא לא אמרו כן אלא רק ענו הן על שני הדיבורים. ולכן אמר ר' עקיבא לפני הוצאתו להורג: 'כל ימי הייתי מצטער על פסוק זה מתי יבוא לידי ואקיימנה', כיון שחסר לו הקריאת שמע ההיא, והתאוה לקיים בפועל פסוק זה ואמנם זכה ויצאה נשמתו ב'אחד'. (כרם חמד)

"ונשב בגיא מול בית פעור"

כתוב בגמרא (סנהדרין טג:) שאסור לאדם לומר לחברו 'שמור לי בצד ע"ז פלונית' (תחכה לי ליד ע"ז מסוימת), ונלמד מהפסוק: "ושם אלהים אחרים לא תזכירו לא ישמע על פיך". ויש לבאר מדוע כאן מזכיר משה את שם העבודה זרה 'פעור' כחלק מציון שם של מקום? ויש לומר: א. אין הכוונה לציון שם מקום אלא לכך שהכענו את הע"ז של פעור המסמל גאווה, ע"י כך ש'ונשב בגיא' שהשפלנו עצמנו. ב. מותר להזכיר שם של עבודה זרה שמוזכרת בתורה ופעור מוזכר מספר פעמים. ג. משה אומר להם שישובו בתשובה כעת שנמצאים עדיין מול פעור, והרי הם נמצאים באותו המצב של החטא שתשובה זו הינה שלמה יותר. (אזנים לתורה) ד. ללמדנו שנמחל לישראל עוון זה שנסמך לכאן החוקים והמשפטים. (תוס' ברכה) ה. מותר להזכיר שלא לשם סימן ודרך של אבדון וגנאי. (דברי יואל) ו. אולי בכתב מותר בשונה מבעל פה. (קול דודי) ז. כדי לבשר להם שבמיתתו וקבורתו שם יכפר הדבר על עוונם. (ע"פ סוטה יד.) ח. בגלל שלא יידע איש את קבורתו, לא ימצאו ליד פעור ולכן לא יבואו להחשיב את העבודה זרה כציון מקום אלא להפך, יתבוהו על ידי זה. (ע"פ תשובות הקוראים ל'שאלה לשלחן השבת' ע"ח)

שאלה לשולחן השבת

"וכתבתם על מזוזות ביתך"

נחלקו הראשונים במזוזות. לרבינו תם יש להניחה מושכת בפתח (במזוזות), אך דעת רש"י והרמב"ם היא שיש לקבוע אותה במעומד (במאונך). ולהלכה כתב הרמ"א (רפ"ט ס"ו): 'המדקדקין יוצאים ידי שניהם, ומניחים אותה בשיפוע ובאלכסון, וכן ראוי לנהוג'. וכן נוהגים כיום האשכנזים. ויש לבאר הנהגה זו, הרי לכאורה אין יוצאים בהנחה זו כלל לפי כל השיטות, משום שאין שיטה כזו, ומדוע נחשב שיוצאים ידי שניהם?

הטבת השאלה הינה אלוהי דיון 2120 הליל השבת. יתן אלף את גשושיותי אלףכט

(בצדף מקורות, אמ ישע"א),

121" אכנת מ

הגשושיות 2120 כאלף.

ישנו ביקוש רב בבתי כנסת ברחבי הארץ לקבל את העלון לקהילה שלהם. זו ההזדמנות שלכם לזכות בהפצת תורה! ניתן לתרום:
 1. בהעברה לבנק לאומי (10) סניף 905 חשבון 5055271, ע"ש 'ביון'. 2. לשלוח שיק למערכת.

העלון מוקדש לע"ן
 אהרן בן יוסף
 ת.נ.צ.ב.ה.

טמונה בפרשה ואגדת

חידון א' ת'

הגשמה לכל שאלה אגילת באור המופיעה בראש השורה.

- א. שם מקום בערבה
- ב. ד' השמיד את כל מי שהלך אחרי -
- ג. עיר מקלטם של חצי שבט מנשה
- ד. רוצח בשוגג - רוצח בבלי __
- ה. "על כן צוך ד' אלוקיך לעשות את יום __"
- ו. " __ היום __ אל לבבך כי ד' הוא האלוקים"
- ז. בה גאל אותנו השי"ת ממצרים
- ח. הקב"ה יתן לנו גם בורות כאלו
- ט. תפילין של ראש נקראים -
- י. מעמי ארץ ישראל
- כ. כינוי לארץ מצרים
- ל. הר סיני בער באש עד __ השמים
- מ. צריך להרוס אותם כשניכנס לארץ ישראל
- נ. בני נבחרו להיות עם
- ס. השי"ת בחר בנו מכל העמים להיות לו לעם -
- ע. מקום על שפת נחל ארנון
- פ. כך דיבר הקב"ה עמנו בהר סיני
- צ. השמש, הירח והכוכבים נקראים
- ק. בני שמעו את ה __ מתוך החושך
- ר. נשמע כמו מצולעים, וכך דור רביעי מכונים
- ש. הר חרמון נקרא גם
- ת. משה שם אותה לפני בני

חידון א' ת' - הפוך

הגשמה לכל שאלה אסגיימת באור המופיעה בראש השורה.

- א. בני ישובו ב __ מול בית פעור
- ב. שם נוסף להר סיני
- ג. אחד ממלכי האמורי
- ד. השי"ת עושה לאלפים
- ה. בני לא ראו על הר סיני
- ו. " __ את יהושע __"
- ז. " __ יבדיל משה שלוש ערים"
- ח. מעשרת הדברות
- ט. שתיים בלשון כתפי (רש"י)
- י. מהי המילה הראשונה, שבעשרת הדברות כתובה?
- ך. מילה נרדפת למילה 'חברך'
- ל. היה על הר סיני ענן ו -
- ם. דור שלישי מכונה כך
- ן. ממלכת עוג
- ס. רוצח בשגגה __ לעיר מקלט
- ע. השי"ת __ שמשה לא יכנס לא"י
- ף. רש"י מפרש מילה זו כך: 'התמלא רוגז'
- ץ. פסלים קרויים - "מעשה ידי אדם __ ואבן"
- ק. השי"ת __ בבני מכל העמים
- ר. עיר מקלטם של שבט ראובן
- ש. קול ד' דיבר מתוך ה -
- ת. עיר מקלטם של שבט גד

ואלה שלמות:

"ואת הירח"

מי כונה בשם 'ירחנאה', ואלו שמות וכינויים נוספים היו לו? (התשובות במדור התשובות)

מן המדרש

"ואתחנן אל ד' בעת ההוא לאמר". הלכה: אדם מישראל שהיה עומד ומתפלל, מהו שיהא מותר לו להתפלל בקול גדול? כך שנו חכמים (ברכות לא): היה עומד ומתפלל, יכול ישמיע קולו? כבר פרשה חנה בתפילתה (שמואל א): "וחנה היא מדברת על לבה רק שפתיה נעות וקולה לא ישמע". יכול היא מתפלל שלשתן (שלושת התפילות) כאחת? כבר פירש בדניאל (דניאל ו): "וזימנין תלתא ביומא (שלוש פעמים ביום) הוה ברך על ברכוהי ומצלא ומודא קדם אלהיה" (היה כורע על ברכיו ומתפלל ומודה לפני אלוקיו). יכול שיהא האדם מתפלל בכל שעה שירצה? כבר פירש דוד (תהלים נה): "ערב ובוקר וצהרים אשיחה ואהמה וישמע קולי". יכול היא תובע צרכיו ויוצא לו (ובכך מסיים תפילתו)? כבר פירש שלמה: (מלכים א' ח) "לשמוע אל הרינה ואל התפילה", רינה - זו קילוסו של הקב"ה, ותפילה זו בקשת צרכיו של האדם. אבא שאול אומר, זה סימן לתפילה: אם כיון אדם ליבו לתפילה, יהא מובטח שתפילתו נשמעת, שנאמר (תהלים י, יז): "תכין לבם תקשיב אזנך". (ע"פ מדרש רבה)

מילה בפרשה

הוא קיבץ למקום אחד.
את כל היישובים יחד,
כך פעל ורימה בנוכלות.
את האנשים עם המודעות.
המונח המבוקש הינו מילה בג' אגיות המופיעה בפרשה, אשר כל שורה בגידיה רומזת להקשר שונה שלה.
(יגמן כגיב אסר ומילופי אגיות בגלי הגיה דומה)

הגשמה אסגיימת אי"ה בג' אגיות

טמונה בפרשה ואגדת

ושבני טמוני חול

מה משותף לשיבת 'נחמו' וליום טוב?

"ושננתם לבניך"

המילה 'לבניך' מטועמת ב'זקף קטן'. ויש שאמרו בזה רמז שיש לזקוף קומתו של הילד עוד כשהוא קטן, וכבר מגיל צעיר יש להרגילו לתורה וליראת שמים, כמו שכתוב בגמרא (סוכה מב.) שהאב חייב ללמד את בנו תורה כבר כשהילד לומד לדבר. ואף הפסוק במשלי "חנך לנער על פי דרכו" הכוונה שיש לחנכו כבר בתחילת דרכו, ועל ידי כך יהיו בע"ה דברי התורה שבפיו מחודדים. (זכרון סופרים)

שעשועי דאורייתא

"אנכי ד' אלוקיך"

מהם כל ההבדלים בין נוסח הדיברות

הראשונות לשניות?

מצאו נא בפרשה:

1. פסוק שמתחיל ומסתיים באות מ'.
2. מילה בת 9 אותיות.
3. פסוק שמופיעים בו כל האותיות.
4. אות המופיעה פעמיים ברצף. (11 תשובות)
5. את שמותיהם של 4 מספרי התנ"ך.

"זיכרון" סימן

איטריאק ורמיים זכירת מספר פסוקי הפרשה

בפרשת ואתחנן מובאות עשרת הדברות בפעם השניה, ובהן: "כבד את אביך ואת אמך".

בפרשת ואתחנן ישנם 122 פסוקים, ואפשר לזכור זאת ע"י זכירת המילים:

"לכיבוד אב ואם" = בגימטריא = 122

תשובות

ושבני טמוני חול - תשובה לשבוע שעבר: צומות ארוכים: משה רבינו העיד על עצמו שלא אכל 40 יום ולילה, ותענית אסתר 72 שעות. ובגמרא מסופר אודות חוני המעגל שישן 70 שנים! ואדם הראשון צם 130 שנים! (עירובין יח) **לסדר את הפרשה** - "כבד את אביך ואת אמך". **חידון א' ת'** - אשדות הפסגה, בעל פעור, גולן, דעת, השבת, וידעת והשבת, זרוע נטויה, חצובים, טוטפות, יבוס, כור הברזל, לב, מזבחותם מצבותם, נחלה, סגולה, ערוער, פנים בפנים, צבא השמים, קול, ריבעים, שיאון, תורה. **חידון א' ת' הכור** - גיא, חורב, עוג, חסד, תמונה, וצו וחזקה ואמצחה, אז, לא תרצה, טט, אנכי, רעך, ערפל, שילשים, בשן, נס, נשבע, התאנף, עץ, חשק, בצר, אש, ראמות. **שעשועי דאורייתא** - בפרשת יתרו כתוב: וכל תמונה, על שלשים, ולשמרי מצותי, זכור את יום, {חסר}, עבדך, {חסר}, ובהמתך, {חסר}, כי ששת ימים עשה יקוק את השמים ואת הארץ את הים ואת כל אשר בם וינח ביום השביעי על כן ברך יקוק את יום השבת ויקדשהו, {חסר}, {חסר}, לא תנאף, לא תגנוב, לא תענה ברעך עד שקר, לא תחמד בית רעך, לא תחמד אשת רעך, {חסר}. ובפרשתנו (בהתאמה): כל תמונה, ועל שלשים, ולשמרי מצותו (כתיב), שמור את יום, {כאשר צוך יקוק אלוקיך}, ועבדך, {ושורך וחמורך}, וכל בהמתך, {למען ינוח עבדך ואמתך כמוך}, וזכרת כי עבד היית בארץ מצרים ויצאך יקוק אלוקיך משם ביד חזקה וזרוע נטויה על כן צוך יקוק אלוקיך לעשות את יום השבת, {כאשר צוך יקוק אלוקיך}, {ולמען ייטב לך}, ולא תנאף, ולא תגנוב, לא תענה ברעך עד שוא, ולא תחמד אשת רעך, ולא תתאוה בית רעך, {שדהו}. 1. "מי יתן והיה לבבם זה להם ליראה אתי ולשמר את כל מצותי כל הימים למען ייטב להם ולבניהם לעלם". 2. "סיביותיכם". 3. "או הנסה אלקים לבוא לקחת לו גוי מקרב גוי במסת באתת ובמופתים ובמלחמה וביד חזקה וזרוע נטויה ובמזראים גדלים ככל אשר עשה לכם ד' אלקיכם במצרים לעיניך". 4. לבבך, ההר, מזוזת, לטטפת, חיך, ככל, ללמד, ממנו, אינני, ששת, לתת. 5. במדבר ויקרא, דברים, יהושע. **ואלה שמות** - האמורא שמואל כונה: ירחינאה, ירחינאי, ארין, שבור מלכא ושקוד. **מילה בפרשה דברים** - רגל. "בימי חג ומועד" - ברגלים וביחיד=רגל, חרש עקב אחר העד" - ריגל, "עד שביום לא מיוחד" - ביום רגיל, "איבר בגופו תפס ומדד" - האיבר רגל ומידת האורך 'רגל'. **טמונות בפרשה** - 1. "תבנית כל בהמה" (ד, יז) 2. "ואשירהם תגדעון" (ז, ה) 3. נרות שבת רמז לשמור וזכור שנאמרו בדיבור אחד (ה, יב-ורש"י) 4. "וצדקה תהיה לנו" (ו, כה) 5. "ולא תחנם" (ז, ב) 6. מטוסי קרב- "צבא השמים" (ד, יט) 7. "ולא תתאוה... וכל אשר לרעך" (ה, יח) 8. "שמע ישראל" (ו, ד-ועוד פעמים) 9. "לא תסורו ימין ושמאל" (ה, כט) 10. "כי ישאלך בנך..." - שאלת הבן החכם בליל הסדר (ו, כ) 11. "אשר לא יראו ולא ישמעון ולא יאכלון ולא ירחונו" (ד, כח) 12. ?-תמונה ללא פתרון, תחשבו! 13. "וקשרתם לאות על ירך" (ו, ח) 14. "ובמלחמה בים" (רש"י ד, לד) 15. "ובתים מלאים כל טוב" (ו, יא) 16. ערי המקלט שמשה הבדיל (ד, מא). **טמונות בהפסרה** - "וגבעות במאזנים" (מ, יב) 2. "כרעה עדרו" (מ, יא) 3. "ושמים בזרת תכן" (מ, יב) 4. "שאו מרום עינכם" (מ, כו). **שאלה לשלחן השבת בלק** - שאלנו: כיצד ראה בלעם את בני ישראל באהליהם, והרי כל זמן שהותם של בני ישראל במדבר היו מוקפים בענני הכבוד? כמה מעיקרי התשובות שהתקבלו במערכת: 1. עשה בלעם כישוף שנקרא 'ציפור' וע"י כך ראה אותם. (אוה"ח) 2. הצליח לראות אותם על ידי כך שהזכיר את חטא העגל. (ט"ז) 3. לא ממש ראה בעיניו אלא בנבואה. 4. ראה את הגרים מהקיני שהיו בתוך העם. לצורך הברכה הקב"ה כילה את העם. 5. כיוון שהלכו העננים אחרי פטירת אהרן, שמא היה זה בזמן זה טרם ששבו העננים. 6. ראה את שבט דן שנפלטו מהעננים. (תיב"ע) 7. בשעת המלחמה ישבו בני ישראל בסוכות ולא בענני הכבוד. (הרוקח).

ניתן להשיג את העלון

במייל: ע"י שליחת מייל בקשה אל: temunabaparashah@gmail.com - מלמדים, תלמודי תורה ובתי ספר - נא ציינו זאת.

באתר: 'לדעת', בכתובת: <http://ladaat.info/gilyonot.aspx> או באתר: 'אידישער ווינקל' (באידיש):

<https://yiddishevinkel.com/gilyones> או באתרים: 'דרשו', 'תורת יוסף'.

בשכונת בית ישראל בירושלים: בחנות 'פיצוחי בית ישראל' רחוב בית ישראל 1, ובמערכת.

© כל הזכויות שמורות לאהרן בייין.

ניתן לשלוח תגובות רעיונות והערות למערכת:

קויפמן 17 ירושלים - temunabaparashah@gmail.com

העלון מגיע מדי שבוע לעשרות אלפי משפחות וילדים, המשתמשים בו ללימוד משותף סביב שולחן השבת. מעוניינים להקדיש את העלון לכל מטרה? צרו קשר עם המערכת, או טלפנו: 052-766-5775

מקרא רמת קושי: **הגדל קשה**

למונות בפרשה ואתחט

זהו גידון המשפחתי המיושן והמוצק על פסוקים ומושגים מהפרשה ומפירושי רש"י. (גולאו אהצוא גשובוב בדף המצורף)
אדגיש, כי אין הכוונה אהמגיש אה הפסוקים כולל, אלא רק בדרך רחב וכפל לשון. (מהאלף אציין זאג אילאבים)
אמה אקבל הצינונה, גיצוקים והקרות: temunabaparashah@gmail.com כהויכח אהצטרפות ארשייתת אהפסרה אהקדשות ניגן אלוה בקשה אהייל הנייל

5

4

3

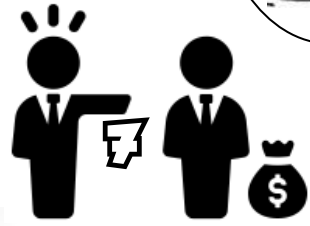
2

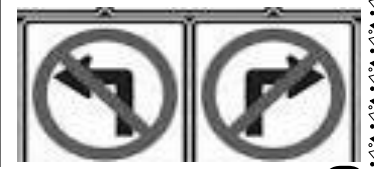
1

8

6

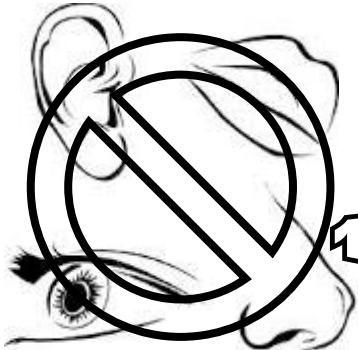
9

13

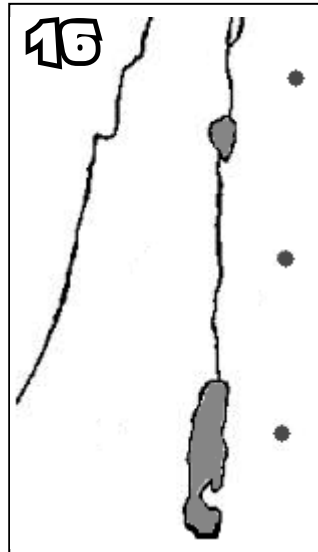

?12

11

10

16

15

14

נחמו נחמו עמו

הפטרית ואתחט

למונות בהפטרה

(ישעיהו מ' א' - כו')

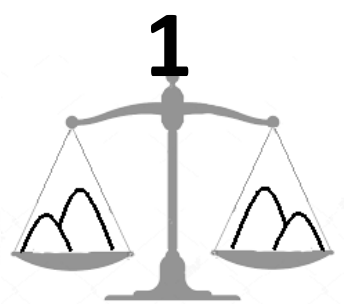
4

3

2

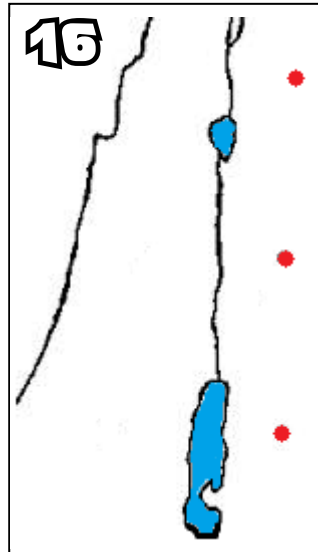
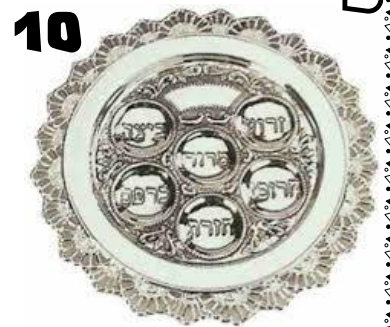
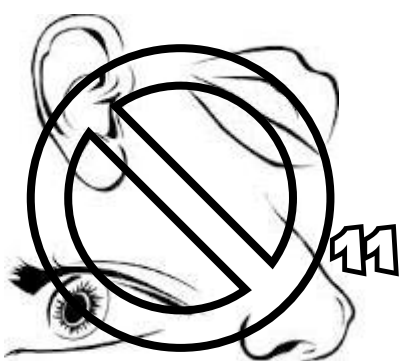
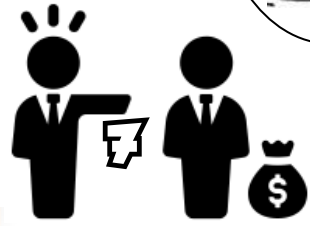

1

מקרא ומת קושי: **הגדל קשה**

למונות בפרשה ואתחט

זהו גידון המשפחתי המיומנות הרומזת על פסוקים ומושגים מהפרשה ומפירושי רש"י. (גולאו אהצוא גשובת בדף המצורף)
אדגיש, כי אין הכוונה אהמגיש אה הפסוקים כולל, אלא רק בדרך רחב וכפל לשון. (מהחלף אציין זאת אילבדים)
אמא אקבל הצינונת, גיצוקים והקרות: temunabaparashah@gmail.com כחוייכ אהצטרפות ארשייתת אהפורה אהקבשות ניגן אלוה בקשה אהייל הנייל

נחמו נחמו עמו
(ישעיהו מ' א' - כו')

למונות בהפטרה הפטרת ואתחט

